

RO

RO

RO

COMISIA EUROPEANĂ

Bruxelles, 15.6.2010
SEC(2010) 746 final

Propunere de

DECIZIE A CONSILIULUI

privind existența unui deficit excesiv în Finlanda

EXPUNERE DE MOTIVE

1. APLICAREA PACTULUI DE STABILITATE ȘI CREȘTERE ÎN SITUAȚIA DE CRIZĂ ACTUALĂ

Numeroase state membre ale UE se confruntă în prezent cu deficite publice care depășesc valoarea de referință de 3% din PIB stabilită în tratat. Deteriorarea adesea gravă a deficitului și situația datoriei trebuie analizate în contextul crizei financiare mondiale și al încetirii economice fără precedent din 2008-2009. Mai mulți factori sunt în joc. În primul rând, încetinirea economică atrage după sine diminuarea veniturilor fiscale și creșterea cheltuielilor cu prestațiile sociale (de exemplu, ajutorul de șomaj). În al doilea rând, recunoscând rolul important pe care îl joacă politicile bugetare în situația economică extraordinară actuală, Comisia a propus măsuri de stimulare fiscală în Planul european de redresare economică (PERE) din noiembrie 2008, aprobat de Consiliul European în decembrie. Acest plan precizează că măsurile de stimulare trebuie să fie oportune, specifice și temporare și de asemenea diferențiate de la un stat membru la altul, în funcție de poziția fiecăruia din punctul de vedere al sustenabilității finanțelor publice și al competitivității; în plus, măsurile trebuie abandonate odată cu ameliorarea condițiilor economice. În fine, mai multe țări au luat măsuri pentru stabilizarea sectorului financiar, printre care și măsuri cu impact asupra situației datoriei sau care reprezintă un risc de creștere a deficitului și a datoriei în viitor, cu toate că o parte a costurilor aferente sprijinului guvernamental ar putea fi recuperate ulterior.

Potrivit Pactului de stabilitate și creștere, Comisia are obligația de a iniția procedura de deficit excesiv (PDE) ori de câte ori deficitul unui stat membru depășește valoarea de referință de 3% din PIB. Modificările aduse pactului în 2005 aveau obiectivul de a garanta că în special situația economică și bugetară este pe deplin luată în considerare în toate etapele PDE. Astfel, Pactul de stabilitate și creștere constituie cadrul care sprijină politicile guvernamentale pentru o revenire rapidă la poziții bugetare solide ținând cont de situația economică și asigură așadar sustenabilitatea pe termen lung a finanțelor publice.

2. ETAPE ANTERIOARE ALE PROCEDURII DE DEFICIT EXCESIV

Articolul 126 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene prevede o procedură de deficit excesiv (PDE). Această procedură este detaliată în Regulamentul (CE) nr. 1467/97 al Consiliului privind accelerarea și clarificarea aplicării procedurii de deficit excesiv¹, care face parte din Pactul de stabilitate și creștere.

În conformitate cu articolul 126 alineatul (2) din tratat, Comisia urmărește respectarea disciplinei bugetare pe baza a două criterii: (a) dacă raportul dintre deficitul public planificat sau efectiv și produsul intern brut (PIB) depășește valoarea de referință de 3% (cu excepția cazului în care raportul s-a diminuat în mod semnificativ și continuu și a atins un nivel apropiat de valoarea de referință, sau depășirea valorii de referință este excepțională și temporară, iar raportul rămâne apropiat de valoarea de referință); și (b) dacă raportul dintre datoria publică și PIB depășește valoarea de referință de 60% (cu excepția cazului în care

¹ JO L 209, 2.8.1997, p.6. Raportul ia în considerare și documentul „Specificații privind punerea în aplicare a Pactului de stabilitate și creștere și orientări referitoare la forma și conținutul programelor de stabilitate și convergență”, aprobate de Consiliul ECOFIN la 10 noiembrie 2009, disponibil la adresa http://ec.europa.eu/economy_finance/sgp/legal_texts/index_en.htm.

raportul se diminuează suficient și se apropie de valoarea de referință într-un ritm satisfăcător).

Articolul 126 alineatul (3) prevede că, în cazul în care un stat membru nu respectă cerințele acestor criterii sau ale unuia dintre ele, Comisia trebuie să elaboreze un raport. Acest raport „examinează, de asemenea, dacă deficitul public depășește cheltuielile publice de investiții și ține seama de toți ceilalți factori relevanți, inclusiv de poziția economică și bugetară pe termen mediu a statului membru.”

Pe baza datelor notificate de autoritățile finlandeze în aprilie 2010 și ținând seama de previziunile serviciilor Comisiei din primăvara anului 2010², Comisia a adoptat la 12 mai 2010 un raport privind Finlanda în temeiul articolului 126 alineatul (3)³.

Ulterior, în conformitate cu articolul 126 alineatul (4), Comitetul economic și financiar a formulat un aviz asupra raportului Comisiei la [27 mai 2010].

3. EXISTENȚA UNUI DEFICIT EXCESIV

Conform notificării din cadrul procedurii de deficit excesiv, nivelul deficitului public al Finlandei este prognozat să atingă 4,1% din PIB în 2010, depășind astfel valoarea de referință de 3% din PIB. În raportul întocmit în temeiul articolului 126 alineatul (3), Comisia a considerat că deficitul planificat nu este apropiat de valoarea de referință de 3% din PIB. Al treilea buget suplimentar prezentat de Ministerul Finanțelor Parlamentului la 14 mai 2010 sugerează că veniturile fiscale din 2010 ar putea depăși cu 0,5% din PIB valoarea prognozată, în principal datorită creșterii impozitelor pe profit. Aceasta indică posibilitatea ca situația finanțelor publice să fie mai bună decât cea prognozată în prezent, dar, de vreme ce nu a fost efectuată nici o actualizare completă a previziunilor privind finanțele publice, ținta de deficit pentru 2010 nu a fost modificată oficial iar evaluarea actuală rămâne valabilă. Depășirea așteptată a valorii de referință poate fi considerată excepțională în sensul dispozițiilor din tratat și din Pactul de stabilitate și creștere. Concret, ea este o consecință a unei încetiniri semnificative a activității economice în sensul dispozițiilor tratatului și ale Pactului de stabilitate și creștere, precum și a măsurilor de stimulare adoptate ca răspuns la încetinirea creșterii economice în conformitate cu Planul european de redresare economică. Conform previziunilor serviciilor Comisiei din primăvara anului 2010, PIB-ul real s-a contractat cu 7,8% în 2009 iar în 2010 se va redresa cu 1,4%. În plus, depășirea prognozată a valorii de referință poate fi considerată temporară. Conform previziunilor serviciilor Comisiei din primăvara anului 2010, deficitul va scădea sub valoarea de referință în 2011, susținut de viitoarea redresare economică. Criteriul deficitului prevăzut de tratat nu este îndeplinit.

Potrivit notificării din cadrul PDE, datoria publică brută rămâne sub valoarea de referință de 60% din PIB, la 49,9% din PIB în 2010. Conform previziunilor serviciilor Comisiei din primăvara anului 2010, ponderea datoriei este estimată la 50,5% din PIB în 2010 și urmează să crească la 54,9% din PIB în 2011. Criteriul datoriei din tratat este îndeplinit.

² În conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 479/2009 al Consiliului, statele membre trebuie să raporteze Comisiei nivelurile planificate și efective ale deficitului public și ale datoriei de două ori pe an. Cea mai recentă notificare a Finlandei poate fi găsită la:
http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/government_finance_statistics/excessive_deficit/edp_notification_tables.

³ Toate documentele privind PDE pentru Finlanda pot fi găsite pe următorul site web:
http://ec.europa.eu/economy_finance/sgp/deficit/countries/index_en.htm.

În conformitate cu dispozițiile tratatului și ale Pactului de stabilitate și creștere, Comisia a analizat în raportul său și „factorii relevanți”. Conform Pactului de stabilitate și creștere, acești factori pot fi luați în considerare în etapele premergătoare deciziei privind existența unui deficit excesiv numai dacă deficitul îndeplinește dubla condiție a proximității față de valoarea de referință și a caracterului temporar. În cazul Finlandei, această dublă condiție nu este îndeplinită. Analizați izolat, factorii relevanți în cazul de față par să fie relativ favorabili, datorită antecedentelor pozitive ale politicii fiscale din Finlanda.

Avizul Comitetului economic și financiar, formulat în conformitate cu articolul 126 alineatul (4) din tratat, concordă cu evaluarea din raportul întocmit de Comisie în temeiul articolului 126 alineatul (3).

Comisia, luând în considerare raportul său întocmit în temeiul articolului 126 alineatul (3) și avizul emis de Comitetul economic și financiar în temeiul articolului 126 alineatul (4), consideră că în Finlanda există un deficit excesiv. Avizul adoptat în acest sens de Comisie la [15 iunie 2010] este adresat Consiliului în conformitate cu articolul 126 alineatul (5). Comisia propune Consiliului să decidă în conformitate cu acest aviz, în temeiul articolului 126 alineatul (6). De asemenea, Comisia transmite Consiliului o recomandare pentru o recomandare a Consiliului adresată Finlandei în conformitate cu articolul 126 alineatul (7), pentru a pune capă situației de deficit excesiv.

4. RECOMANDĂRI PENTRU A PUNE CAPĂ SITUAȚIEI DE DEFICIT EXCESIV

În conformitate cu articolul 3 alineatul (4) din Regulamentul (CE) nr. 1467/97 al Consiliului, recomandarea Consiliului emisă în temeiul articolului 126 alineatul (7) trebuie să stabilească un termen de cel mult șase luni în care statul membru în cauză să întreprindă acțiuni eficiente și un termen pentru corectarea deficitului excesiv care „trebuie să se încheie în anul ce urmează după identificarea sa, cu excepția cazului în care există circumstanțe speciale”. Articolul 2 alineatul (6) din regulament implică faptul că, pentru a stabili dacă există circumstanțe speciale, trebuie să se țină seama de „factorii relevanți” examinați în raportul întocmit de Comisie în temeiul articolului 126 alineatul (3) din tratat. Potrivit articolului 3 alineatul (4) din același regulament, Consiliul trebuie să recomande statului membru să realizeze „o îmbunătățire anuală minimă de cel puțin 0,5% din PIB ca valoare de referință, în soldul său ajustat ciclic, din care se deduc măsurile punctuale și cele temporare, pentru a garanta realizarea corectării deficitului excesiv în termenul limită prevăzut de recomandare”.

În cazul Finlandei, factorii relevanți, definiți la articolul 2 alineatul (3) din Regulamentul (CE) nr. 1467/97 și analizați în raportul întocmit de Comisie în conformitate cu articolul 124 alineatul (3), sunt considerați favorabili. Cu toate acestea, ei nu sugerează existența unor circumstanțe speciale care să justifice abaterea de la termenul limită standard pentru corectarea deficitului. Concret, potrivit previziunilor serviciilor Comisiei din primăvara anului 2010, nivelul deficitului public se va diminua, ajungând puțin sub valoarea de referință de 3% în 2011 în condițiile menținerii politicilor actuale. În acest context, este oportun să se permită autorităților finlandeze implementarea măsurilor fiscale planificate în 2010, garantând în același timp că încălcarea planificată a valorii de referință de 3% din PIB rămâne limitată și temporară. Autoritățile trebuie să precizeze măsurile care asigură continuarea corectării planificate a deficitului excesiv în 2011.

O supraveghere mai atentă în cadrul PDE, care pare necesară ținând cont și de termenul limită acordat pentru corectarea deficitului excesiv, va necesita o monitorizare periodică și în timp util a progreselor înregistrate în implementarea strategiei de consolidare fiscală pentru a asigura corectarea deficitului excesiv. În aceste condiții, ar fi util ca în versiunea actualizată a programului de stabilitate al Finlandei din 2011, un capitol separat să fie consacrat acestei chestiuni.

Tabel comparativ al principalelor previziuni macroeconomice și bugetare

		2007	2008	2009	2010	2011
PIB real (variație %)	COM primăvara 2010	4,9	1,2	-7,8	1,4	2,1
	Min. Fin. primăvara 2010	4,9	1,2	-7,8	1,1	2,1
Output gap (% din PIB potențial)	COM primăvara 2010 ¹	5	4,1	-5	-4,6	-3,8
	Min. Fin. primăvara 2010	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
Soldul bugetului general (% din PIB)	COM primăvara 2010	5,2	4,2	-2,2	-3,8	-2,9
	Min. Fin. primăvara 2010	5,2	4,1	-2,4	-4,2	-2,2
Sold primar (% din PIB)	COM primăvara 2010	6,7	5,6	-1	-2,6	-1,7
	Min. Fin. primăvara 2010	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
Sold ajustat ciclic (% din PIB)	COM primăvara 2010	2,6	2,1	0,3	-1,4	-1
	Min. Fin. primăvara 2010	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
Sold structural ² (% din PIB)	COM primăvara 2010	2,6	2,1	0,4	-1,3	-1
	Min. Fin. primăvara 2010	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
Datorie publică brută (% din PIB)	COM primăvara 2010	35,2	34,2	44	50,5	54,9
	Min. Fin. primăvara 2010	35,2	34,2	44	49,9	51,7
Observații: ¹ Pe baza unei creșteri potențiale estimate de 2,2%, 2,1%, 1,1%, 1,0% și, respectiv, 1,3% în perioada 2007-2011. ² Sold ajustat ciclic, excluzând măsurile one-off și alte măsuri temporare. Măsurile one-off și alte măsuri temporare reprezintă 0,1% din PIB în 2009 și 0,2% din PIB în 2010, ambele cu efect de creștere a deficitului, în conformitate cu previziunile serviciilor Comisiei din primăvara anului 2010. Surse: <i>Proгноза Ministerului Finanțelor din primăvara anului 2010; previziunile serviciilor Comisiei din primăvara anului 2010 (COM); calculele serviciilor Comisiei.</i>						

Propunere de

DECIZIE A CONSILIULUI

privind existența unui deficit excesiv în Finlanda

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 126 alineatul (6),

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

având în vedere observațiile prezentate de Finlanda,

întrucât:

- (1) În conformitate cu articolul 126 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, statele membre trebuie să evite deficitele publice excesive.
- (2) Pactul de stabilitate și creștere are la bază obiectivul unor finanțe publice sănătoase ca mijloc de consolidare a condițiilor pentru stabilitatea prețurilor și pentru o creștere puternică și durabilă, care să contribuie la crearea de locuri de muncă.
- (3) Procedura de deficit excesiv (PDE) prevăzută la articolul 126 din tratat, clarificată prin Regulamentul (CE) nr. 1467/97 al Consiliului privind accelerarea și clarificarea aplicării procedurii de deficit excesiv⁴ (care face parte din Pactul de stabilitate și creștere) prevede adoptarea unei decizii privind existența unui deficit excesiv. Protocolul privind procedura de deficit excesiv anexat la tratat prevede dispoziții suplimentare referitoare la aplicarea procedurii de deficit excesiv. Regulamentul (CE) nr. 479/2009 al Consiliului⁵ prevede norme și definiții detaliate pentru aplicarea dispozițiilor respectivului protocol.
- (4) Reforma din 2005 a Pactului de stabilitate și creștere a căutat să-i întărească eficacitatea și bazele economice, precum și să protejeze sustenabilitatea finanțelor publice pe termen lung. Ea a avut ca obiectiv garantarea faptului că situația economică și bugetară este pe deplin luată în considerare în toate etapele PDE. Astfel, Pactul de stabilitate și creștere constituie cadrul care sprijină politicile guvernamentale pentru o revenire rapidă la poziții bugetare solide ținând cont de situația economică.

⁴ JO L 209, 2.8.1997, p. 6.

⁵ JO L 145, 10.6.2009, p. 1.

- (5) Potrivit articolului 126 alineatul (5) din tratat, Comisia adresează Consiliului un aviz în cazul în care consideră că într-un stat membru există sau poate să apară un deficit excesiv. Luând în considerare raportul său întocmit în conformitate cu articolul 126 alineatul (3) din tratat și avizul emis de Comitetul economic și financiar în conformitate cu articolul 126 alineatul (4), Comisia a concluzionat că în Finlanda există un deficit excesiv. În consecință, la [15 iunie 2010]⁶, Comisia a transmis Consiliului un aviz în acest sens cu privire la Finlanda.
- (6) În conformitate cu articolul 126 alineatul (6) din tratat, Consiliul trebuie să ia în considerare orice eventuale observații ale statului membru în cauză, înainte de a decide, pe baza unei evaluări globale, dacă există sau nu un deficit excesiv. În cazul Finlandei, evaluarea globală conduce la concluziile expuse în cele ce urmează.
- (7) Conform datelor comunicate de autoritățile finlandeze în aprilie 2010, nivelul deficitului public al Finlandei este planificat să atingă 4,1% din PIB în 2010, depășind astfel valoarea de referință de 3% din PIB. Chiar dacă al treilea buget suplimentar prezentat de Ministerul Finanțelor Parlamentului la 14 mai 2010 sugerează că veniturile fiscale din 2010 ar putea depăși valoarea prognozată, aceasta nu a modificat oficial ținta de deficit. Deficitul planificat nu se situează aproape de valoarea de referință de 3% din PIB, dar depășirea planificată a valorii de referință poate fi calificată drept excepțională, în sensul dispozițiilor tratatului și ale Pactului de stabilitate și creștere. În special, aceasta este o consecință a unei încetiniri semnificative a creșterii economice în sensul dispozițiilor tratatului și ale Pactului de stabilitate și creștere. În plus, depășirea prognozată a valorii de referință poate fi considerată temporară. Conform previziunilor serviciilor Comisiei din primăvara anului 2010, deficitul va scădea sub valoarea de referință în 2011, susținut de viitoarea redresare economică. Criteriul deficitului prevăzut de tratat nu este îndeplinit.
- (8) Conform datelor comunicate în aprilie 2010 de către autoritățile finlandeze, datoria publică brută se situează sub valoarea de referință de 60% din PIB, și anume la 49,9% din PIB în 2010. Previziunile serviciilor Comisiei din primăvara anului 2010 indică o rată a datoriei de 50,5% din PIB în 2010, care urmează să crească la 54,9% din PIB în 2011, valoarea situată sub cea de referință de 60% din PIB. Criteriul datoriei din tratat este îndeplinit.
- (9) În conformitate cu articolul 2 alineatul (4) din Regulamentul (CE) nr. 1467/97 al Consiliului, „factori relevanți” pot fi luați în considerare în etapele premergătoare deciziei Consiliului privind existența unui deficit excesiv adoptată în conformitate cu articolul 126 alineatul (6) numai dacă este îndeplinită dubla condiție ca deficitul să rămână apropiat de valoarea de referință și ca depășirea valorii de referință să fie temporară. Această dublă condiție nu este îndeplinită în cazul Finlandei. Prin urmare, în etapele care conduc la adoptarea prezentei decizii nu sunt luați în considerare factorii relevanți.

⁶ Toate documentele privind PDE pentru Finlanda pot fi găsite pe următorul site web:
http://ec.europa.eu/economy_finance/sgp/deficit/countries/index_en.htm.

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

În urma unei evaluări globale rezultă că în Finlanda există un deficit excesiv.

Articolul 2

Prezenta decizie se adresează Republicii Finlanda.

Adoptată la Bruxelles,

Pentru Consiliu
Președintele
[\[...\]](#)